BAYHOST

Ostbayerische Technische Hochschule
Amberg-Weiden

GEDANKENDACH

Звіт по проекту

„Хто голосує – виграє? Вибори і політична участь“

Вайден-Чернівці

7-14.9. і 26.10-2.11. 2014 року

Зміст

1 Про проект 3

2 Учасники 5

2.1 Про учасників 5

2.2 Учасники у цифрах 5

3 Ігрове моделювання 7

3.1 Метод "ігрового моделювання" 7

3.2 Сценарій та початковий етап 7

4 Частина 1 програми: Враження з Вайдена, Амберґа, Реґензбурґа і Нюрнберґа 9

5 Гра і реальність – Парламентські вибори в Україні 16

6 Частина 2 програми: Враження з Чернівців 17

7 Відгуки учасників 23

8 Висвітлення у пресі 28

9 Організація 29

1 Про проект

З 2012 року BAYHOST спільно із Центром "Gedankendach" проводив ряд семінарів, які складались із двох частин – в Реґензбурзі і Чернівцях. Назва "Хто голосує – виграє? Вибори і політична участь" стосувалась парламентських виборів в Україні. Перебіг виборів тоді був визнаний громадськими спостерігачами і міжнародними організаціями як такий, що був невільним та несправедливим. Під час виборів та підрахунку голосів було допущено багато маніпуляцій та порушень українського законодавства.

Основне питання перед наступними виборами звучало: чи будуть в 2014 році знову допущенні порушення? Драматичні події в Україні з кінця 2013 року також вплинули на перебіг семінару: замість запланованих на початок 2015 року президентських виборів, в центрі уваги тепер стояли дострокові парламентські вибори. Звичайно, при цьому не могли залишитися нерозглянутими наслідки революції, анексії Криму Росією і її військове втручання на Сході України.

Метою семінару було все ж не знайти можливі виходи із військового конфлікту, а чітко розібратися із феноменом виборів, їх комплексності і значення для демократії.

Тому під час першого тижня семінару у Вайдені, учасники за допомогою ігрового моделювання пережили передвиборчу кампанію у ролі політичних і громадських діячів у вигаданій країні. Розмови з представниками із медіа, політики та науки надали наочно теоретичне знання про значення виборів і їх послідовності та створили практичне відношення. Потрібно було надати усвідомлення того, чому події навколо виборів в демократії так само вирішальні, як і власне сам перебіг виборів. Дотримання виборчої процедури ще не є свідченням демократичних умов. Інакше Україна та інші посткомуністичні держави вже давно були б усталеними демократіями. Також це залежить від того, яким чином проведенню виборів перешкоджають.

Другий тиждень семінару привів групу студентів у Чернівці, де водночас відбувалися вибори до Верховної Ради України. Там вони з перших вуст дізналися про перебіг передвиборчої кампанії і оцінювання результатів експертами у галузях науки, громадянського суспільства і медіа.

З однієї сторони учасники повинні були отримати вміння краще оцінити, коли може йти мова про демократичні вибори відповідно до установлених у законі правил гри. До того ж необхідно було дізнатися, чи відповідали вибори в Україні цим правилам. Через обмін між студентами з різних країн порівнювався зміст ігрового моделювання, котре відбулось у вересні в місті Вайден, із перебігом дострокових парламентських виборів в Україні, які мали відбутись 26 жовтня 2014 року.

Результати і враження від інтенсивного двотижневого семінару, який у результаті був задокументований, надають також пояснення про картину зсередини та ззовні країни, котра знаходиться на зламі між війною і миром, розгубленістю і відвагою. Триває боротьба населення України проти підкорення і корупції на невпевненому шляху до демократії і правової держави, а також самовизначення громадян. Вибори були важливим кроком на цьому шляху. Чи виправдають обранці сподівання і вимоги виборців – стане відомо з часом.

2 Учасники

2.1 Про учасників

Deutschland		Ukraine	
FH Weihenstephan		**Universität Czernowitz**	
Helena	Bachelor: Management erneuerbarer Energien	Julia	Bachelor: Geografie
LMU München		Lena	Bachelor: Dolmetschen
Dominik	Politikwissenschaften und VWL + International Relations und Economics	Maria	Bachelor: Dolmetschen
OTH Amberg-Weiden		Mykola	Bachelor: Informatik
Daniel	Bachelor: Sprachen, Management & Technologie	Natalia	Bachelor: Dolmetschen
Michael	Master: Interkulturelles Unt.- &Technologiemanagement	Olha	Bachelor: Germanistik
Sarah	Bachelor: Sprachen, Management &Technologie	Vasyl	Bachelor: Informatik & Germanistik
Universität Augsburg		**Universität Odessa**	
Philipp	Master: Konfliktforschung	Meriko	Soziologie
Universität Regensburg		Sofia	Romanistik, Germanistik
Christina	Bachelor: Medienwissenschaft, Politik- & Kulturwissenschaft	**Universität Ternopil**	
Katrin	Bachelor: Internationale Volkswirtschaftslehre	Maria	Master: Germanistik
Lea	Master: Ost-West-Studien	Ljuda	Master: Germanistik
Marco	Bachelor: Psychologie	Tetjana	Master Germanistik

2.2 Учасники у цифрах

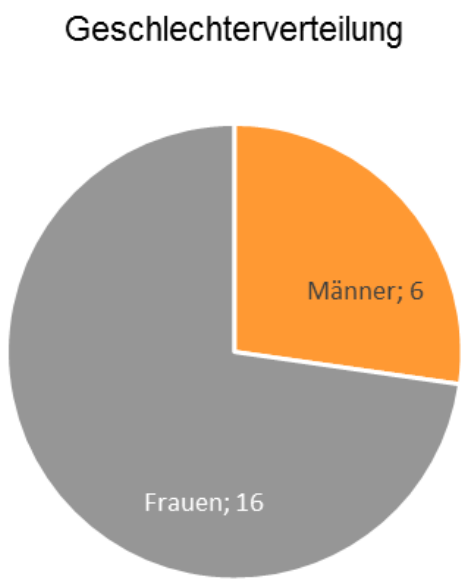

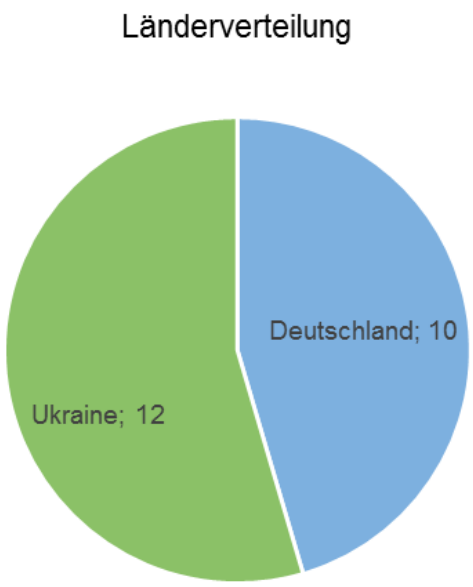

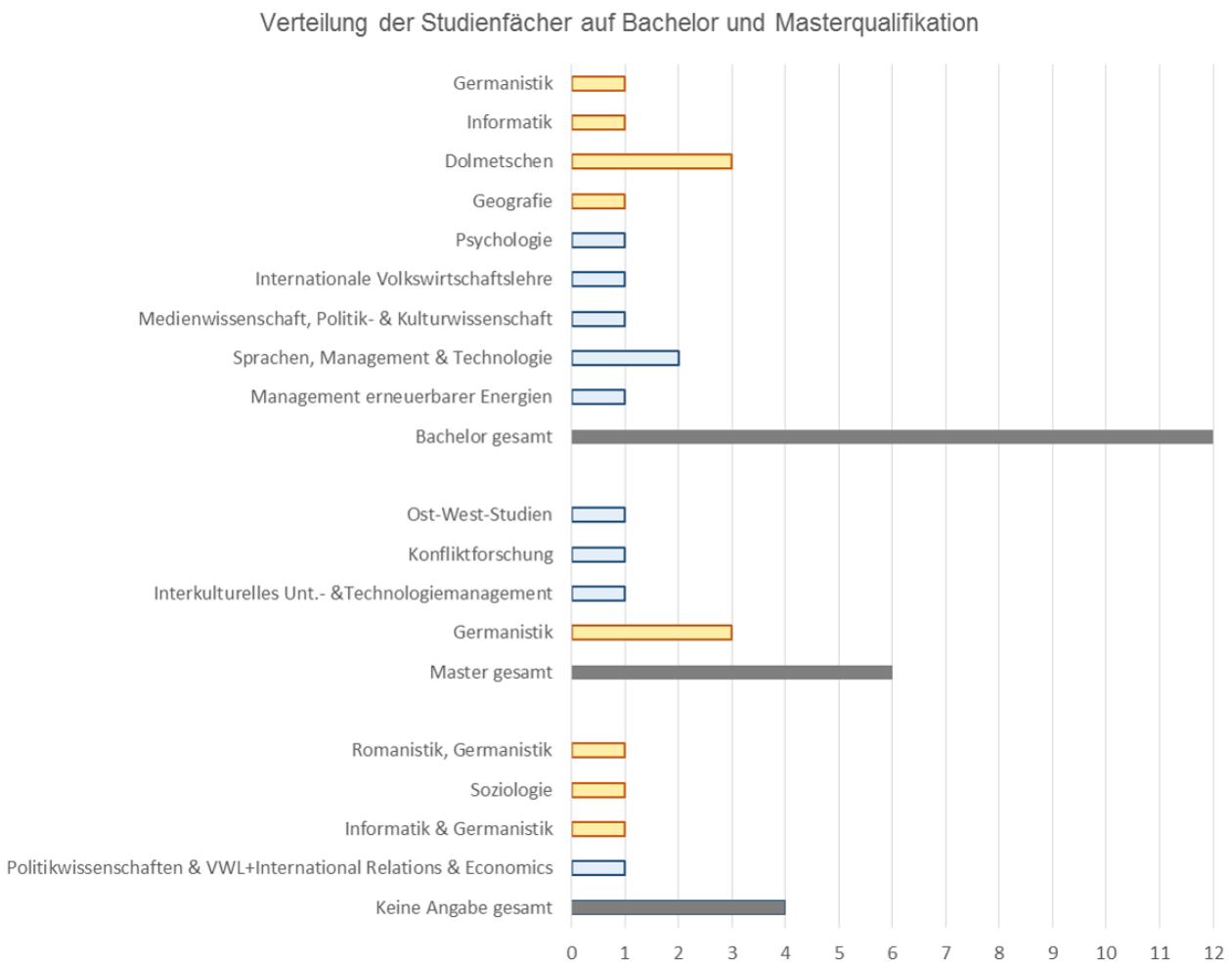
Verteilung der Studienfächer auf Bachelor und Masterqualifikation
Germanistik
Informatik
Dolmetschen
Geografie
Psychologie
Internationale Volkswirtschaftslehre
Medienwissenschaft, Politik- & Kulturwissenschaft
Sprachen, Management & Technologie
Management erneuerbarer Energien
Bachelor gesamt
Ost-West-Studien
Konfliktforschung
Interkulturelles Unt.- &Technologiemanagement
Germanistik
Master gesamt
Romanistik, Germanistik
Soziologie
Informatik & Germanistik
Politikwissenschaften & VWL+International Relations & Economics
Keine Angabe gesamt
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

3 Ігрове моделювання

Теоретичним фундаментом і "поживою" для дискусій і аналізу справжніх виборів в Україні було ігрове моделювання "Вибори в Байхостані", яке тривало п'ять днів, і було основою першого тижня семінару з 7-го по 14-те вересня у місті Вайден (Верхній Пфальц).

3.1 Метод "ігрового моделювання"

Метод "ігрового моделювання" надає можливість учасникам зміни перспектив: від спостерігача і пасивного виборця до відповідального актора у події (у цьому випадку – процес парламентських виборів). За допомогою активного моделювання ситуацій, які спрямовані на реальні сценарії, але зменшені у своїй комплексності, і які, відповідно, можна симулювати, учасники отримують змогу навчатись "граючись". Вже після короткої фази звикання із видуманого сценарію починається серйозна і напружена робота. Можна було відчути напруження, з яким реагували учасники в ролі політиків на акції їх конкурентів і на розслідування із скандальними висвітленнями у пресі. Представники медіа з іншої сторони були особисто відповідальні за те, щоб знайти необхідну інформацію і співрозмовників. Із медіа отримували інформацію також різні зацікавлені групи, за чию прихильність і боролись партії, звертаючись у певний спосіб задля підтримки цих груп з метою виготовлення передвиборчих плакатів. Незважаючи на те, що кожен гравець мав власні цілі і преференції у своєму рольовому профілі, бажаними були також виявлення тактики, вміння йти на компроміс та дипломатична майстерність. У такий спосіб моделювання розвивало власне динамічне життя і керівництво моделювання, зокрема, визначало, наскільки можна було б, не порушуючи рамки симуляції, втілити креативні ідеї учасників у рамках правил гри.

3.2 Сценарій та відправна точка

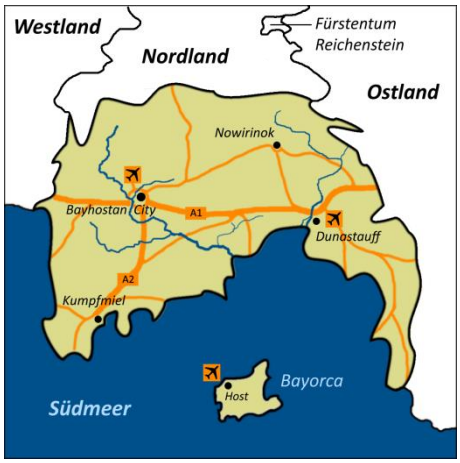

Сценарієм та відправною точкою для учасників була вигадана країна, в якій безпосередньо проходить передвиборча кампанія до парламенту. Соціальні та економічні проблеми відбились на побуті ще зовсім молодої демократії, у якій присутні багато суперечливих інтересів всередині гетерогенного населення. Довіра до політики є низькою, а основні партії майже не відображають конфліктних ліній (соціально-політичних розмежувань) серед населення – бракує чітких програм і відважних особистостей. Отже, з'являються нові партійні порядки і молоді журналісти, які хочуть сильніше поставити в центр уваги політики і передвиборчої кампанії, яка має невдовзі відбутися, інтереси громадських акторів та витіснити вплив олігархів та проурядових засобів масової інформації.

Конфлікт журналістки в Байхостані зі своєю совістю

Ельвіра Ц. Бальд сконцентровано сидить за своїм ноутбуком. Через лічені хвилини її перше інтерв'ю із прем'єр-міністром і високопосадовим представником правлячої партії покине редакцію і відправиться на друк. Ельвіра нервує. На ній багато відповідальності. ЇЇ статті важливі, адже вона працює журналісткою в одній із найбільших щоденних газет Байхостану. Саме зараз, коли їй необхідно писати упродовж найближчих двох місяців (насправді це п'ять днів семінару) перед парламентськими виборами, які мають невдовзі відбутися. Вона може тепер також визначати, про що спілкуватимуться читачі, які теми матимуть більше значення під час передвиборчої кампанії. Для Ельвіри буде нелегко дотримуватись у своїх статтях балансу об'єктивності та добитися переваги над редактором, для якого основними є інтереси платоспроможних акціонерів. Під час передвиборчої кампанії вони охоче застосовують так знаний "чорний піар". Чи виконуватиме Ельвіра ці завдання?

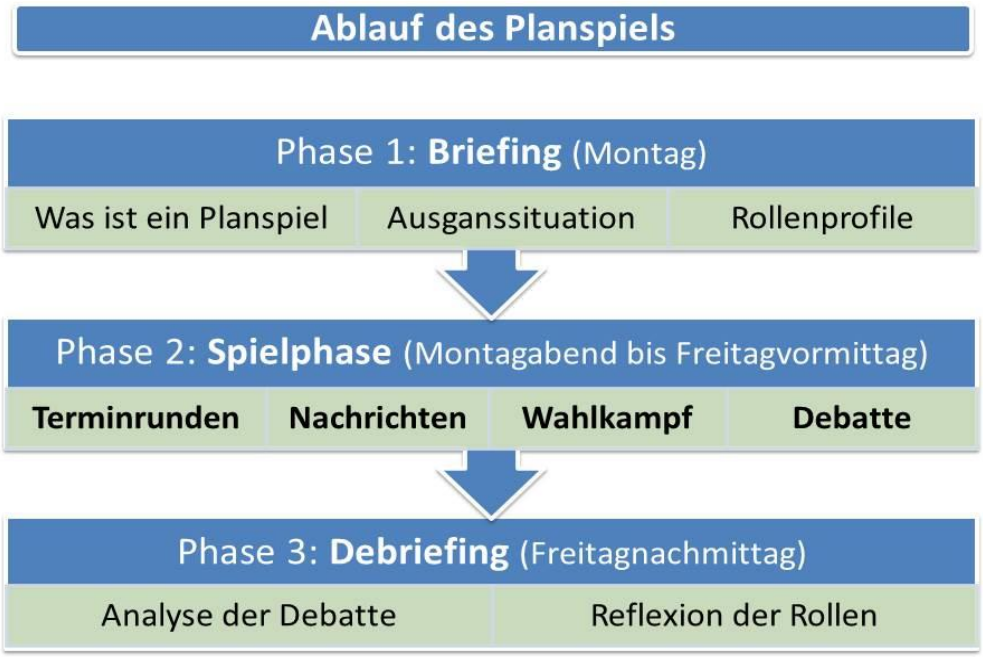

4 Частина 1 програми: Враження з Вайдена, Амберґа, Реґензбурґа і Нюрнберґа

1. день, неділя, 07.09.2014 – Приїзд учасників

2. день, понеділок, 08.09.2014 – Знайомство учасників і вступ до ігрового моделювання

- Знайомство і створення команд
- Доповідь на тему "Що поставлено на карту? Україна перед виборами", Ян-Філіп Нетц, BAYHOST
- Доповідь на тему "Цикл виборів", Максім Ґатсков, BAYHOST
- Пояснення ігрового моделювання та правил гри; інформування про те, які ключові персони присутні у Байхостані, опис мети, перебіг гри, знайомство із програмою
- 1-й раунд зустрічей
- Спільна вечеря

Учасники у Вайдені

3. день, вівторок, 09.09.2014 – Ігрове моделювання: зустрічі

- До 4-х зустрічей і час для питань керівництву ігри
- Екскурсія містом і вечеря у підвалі міської ратуші
- Партії складають передвиборчі програми, групи інтересів і журналісти пишуть новини

Відгуки про ігрове моделювання "Вибори в Байхостані"

4. день, середа, 10.09.2014 – Екскурсія в Реґензбурґ

- Дискусія із журналістом Вольфґанґом Вітло, газета " Süddeutsche Zeitung" м. Реґензбурґ, стосовно ролі медіа у передвиборчій кампанії, свободи слова і незалежності
- Зустріч в старій ратуші Реґензбурґа в залі курфюрста із міським головою Йоахімом Вольфберґом на тему виборів
- Прогулянка містом і вільний час

Зустріч із міським головою Йоахімом Вольфберґом в залі курфюрста в старій ратуші Реґензбурґа

Розмова із журналістом в Реґензбурзі

5. день, четвер, 11.09.2014 – Ігрове моделювання: передвиборча кампанія

- Проведення 7-ї зустрічі
- Партії пишуть передвиборчі програми, групи інтересів і журналісти пишуть новини
- Інтерв'ю із політиками
- Підготовка до великих дебатів

6. день, п'ятниця, 12.09.2014 – Дебати і самоаналіз

- Великі "телевізійні дебати"
- Аналіз передвиборчої кампанії і оцінка дебатів
- Аналіз власних ролей і вибори в грі-моделюванні
- Доповідь Андреаса Фріделя, Університет м. Реґензбурґ, на тему: "Виборчі системи"
- Візит мистецької ночі в місті Амберґ

Investitionen in Bildung und Zukunft!
Joe WURZL

7. день, субота, 13.09.2014 – Вільний час & культурна програма в Нюрнберзі

- Екскурсія старою частиною Нюрнберґа
- Франкійський обід
- Вільний час
- Остання спільна вечеря і прощання з Вайденом

8. день, неділя, 14.09.2014 – Від'їзд із Вайден

5 Гра і дійсність – Парламентські вибори в Україні

Для аналізу виборів під час другої частини семінару в Чернівцях учасники провели зустрічі із представниками громадянського суспільства, медіа і політичною партією. Поступово надходили нові підрахунки, і лише в кінці тижня стали відомі результати кандидатів по мажоритарних округах. **Вірним успіхом** може бути той факт, що не було допущено **жодних вагомих порушень** виборчого законодавства і зареєстровано масові спроби маніпуляції зі сторони спостерігачів, як це трапилось під час парламентських виборів в 2012 році. До найістотніших змін з огляду на розподіл влади в парламенті можна внести **низькі показники правих популістських і екстремістських сил**, а також те, що **антизахідна Комуністична партія не набрала достатню кількість голосів**, а **перемогу на виборах отримали проєвропейські сили**.

Проте **складними були обставини, за яких відбувались вибори**. Зі сторони українських студентів також були зауваження стосовно цього (див. коментарі учасників на 23 стор.). Коротка і швидше **беззмістовна передвиборча кампанія**, а також **недостатня інформаційна політика партій** по відношенню до своїх громадян **стосовно фінансування своїх кампаній** тільки погіршували вибір. Більшість все ж виступала проти продовження правлячої коаліції із Комуністичної партії і колишньої Партії регіонів, яку в свій час очолював президент Віктор Янукович, який втік у Росію. **Недостатня інформація про кандидатів у партійному списку** і їх діяльність зумовлювали часом сумніви щодо серйозності **політичних партій всіх сторін**. Адже, відповідно до виборчого закону, потрібно повідомити імена тільки перших п'яти кандидатів у партійному списку. Поміж іншим, як і в минулих виборах з'явився **феномен** у виборі, де **перші місця у списку отримували перш за все політично недосвідчені, але відомі особистості громадського життя**. Важко обирати партію, чиї вимоги майже невідомі, а кандидати – непрофесійні політики.

Додаткова література: Ян-Філіп Нетц (2014): Завершення чи кінець революції? Дострокові вибори в Україні 26 жовтня 2014 року як наслідок Євромайдану, FRP Working Paper 04/2014, Реґензбурґ, стаття доступна тут: http://www.regensburger-politikwissenschaftler.de/frp_working_paper_04_2014.pdf

6 Частина 2 програми: враження з Чернівців

1. день, неділя, 26.10.2014 року – Приїзд

На території університету

Вітальне слово в Блакитній залі

день,понеділок, 27.10.2014 року – Повторний вступ до тематики

- Екскурсія колишньою Резиденцією митрополита Буковини і Далмації (зараз головний корпус Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича і об'єкт всесвітньої спадщини ЮНЕСКО)
- Вітальне слово Сергія Луканюка – керівника відділу міжнародних зв'язків і Центру GEDANKENDACH (Блакитній залі)
- Доповідь канд. істор. наук Наталії Нечаєвої-Юрійчук на тему "Reboot of the Political System of Ukraine: Background and Charasteristics"
- Зустріч та дискусія в Центрі GEDANKENDACH із керівником Німецько-українського культурного товариства канд. філол. наук Оксаною Матійчук і лектором ДААД Каті Бруннер
- Спільна вечеря в туристичному комплексі "Сонячна долина"

Вхід в університет

2. **день,вівторок, 28.10.2014 року – Ряд доповідей**

- Доповідь англійською мовою канд. політ. наук Павла Молочка, Чернівецький національний університет, на тему "Партійна система в Україні"
- Доповідь проф. Любов Василик, Чернівецький національний університет, на тему "Медіа в Україні"
- Екскурсія старою частиною Чернівців і заключна доповідь канд. філол. наук Оксани Матійчук на тему "Літературна Буковина" в музеї історії та культури євреїв Буковини
- Екскурсія музеєм історії та культури євреїв Буковини

Книжковий магазин із творами Пауля Целана

Чернівецький міський театр

3. день,середа, 29.10.2014 року – Екскурсія в Хотині і Кам'янець-Подільському

- Екскурсія Хотинською фортецею
- Спільна екскурсія містом і огляд Кам'янець-Подільської фортеці

4. день,четвер, 30.10.2014 року – Ряд доповідей

- Доповідь канд. політ. наук Інни Кубай, Чернівецький національний університет, на тему "Українська політична культура: історичне коріння і регіональні особливості"
- Доповідь та запитання на тему "Політична культура і трансформація системи" з Яном-Філіпом Нетцом, BAYHOST
- Аналіз національного і міжнародного інформування у ЗМІ перед парламентськими виборами в Україні
- Розмова із активісткою і учасницею Євромайдану в Києві
- Візит до партії "УДАР", розмова з канд. істор. наук Олександром Руснаком

5. день, п'ятниця, 31.10.2014 року – День зустрічей

- Розмова з Василем Чобукою – громадська координаційна рада "Євромайдан-Чернівці"
- Візит до Буковинського центру виборчих технологій, розмова з директором Ігором Бабюком
- Запланована розмова із представником Правого сектору була скасована незадовго до її початку
- Візит до регіонального представництва Комітету виборців України і розмова з д-р Ігорем Гаврадою
- Візит до редакції регіональної газети "Молодий Буковинець" і розмова з шеф-редактором
- Візит до регіонального телеканалу "Буковина" і розмова з Олесею Жук
- Запис для студії „Studio A3“, де декілька учасників розказали про проект.

Наклейка і листівка, які закликають до участі у Майдані і бойкоту російської продукції

Розмова із представником координаційної ради "Євромайдан-Чернівці"

В телестудії каналу "Буковина

Відпочиваючі глядачі запису у сусідньому приміщені

6. день, субота, 01.11.2014 року – Вільний час і культурна програма

- Прогулянка містом Коломия і екскурсія в музеї традиційного писанкового розпису та етнографічного музею Гуцульщини
- Прогулянка до водоспаду і ярмарку в м. Яремча
- Спільна вечеря і концерт ансамблю "Мінестрель"

Плакат пам'яті загиблих учасників Євромайдану в Києві – Небесної сотні

Традиційний одяг гуцулів

Музей писанки

Чай, вино і медовуха із Карпат на ярмарку в Яремчі

7. день, неділя, 02.11.2014 року – Від'їзд учасників із Баварії, Тернополя і Одеси

7 Враження учасників

Що принесла Тобі перша частина семінару в Німеччині?

„Несподіваним було те, як швидко учасники звикали до ролей. Саме в кінці ігрового моделювання виявляється, наскільки непрозорим може бути виборчий процес через свою різносторонність. Цікавим було також довідатися самому про аспект, наскільки швидко можна стати готовим, щоб відсунути в сторону інтереси інших груп для досягнення власної мети. Таким чином, семінар/ігрове моделювання у всій своїй комплексності зробили для мене політичний перебіг на один крок зрозумілішим. І, звичайно, найкращим було знайомство із українськими учасниками. Така спільна подія ніколи не забувається☺.“
Марко Шнайдер

„Як проходить передвиборча кампанія за кулісами? Яку роль відіграють медіа? І яку владу мають дух і гроші в політиці? На всі ці і багато інших питань я змогла відповісти тільки завдяки участі у ігровому моделюванню. Особливо мені сподобалось те, що можна було особисто взяти участь у процесах і цей досвід став ще більш інтенсивним. Окрім того, що я зрозуміла, чому Україна перебуває у такій глибокій кризі і в чому полягає небезпека нехтування демократією в Німеччині!“ Сара Бурдак

„Досвід, який я отримала під час ігрового моделювання, був дуже хорошим. Набагато важливішим я вважаю все ж обмін із українськими учасниками поза грою. Актуальні події в Україні активно обговорювалися. За допомогою цього я отримала повнішу картину про ситуацію і будень в Україні, ніж це висвітлюється у ЗМІ.“ Лєна Штраус

„Ми дізналися багато нового, що стосується політики, культури і життя німців. Ми зав'язали багато нових контактів із студентами і викладачами.“ Тетяна Татус і Людмила Молодовець

„Практичність у проекті була дуже важливою. Я не думав/ла, що "партійні колеги" із двох країн спільно склали б повні передвиборчі програми. Тиждень у Вайдені сподобався мені також через роботу, яка сприяла хорошому ознайомленню із політичними процесами за допомогою доповідей як теоретичного фундаменту та ігрового моделювання – як практичного. Хто б міг подумати, що вже під час навчання можна зіграти політика?“ Український/к учасник/ця

„Я вважаю першу частину семінару супер, адже у нас, студентів факультету іноземних мов, з'явилася можливість ознайомитися із галуззю політики. В університеті у нас не має такої можливості. Саме семінар "Що поставлено на карту?" допоміг прокинути в мені цікавість до політики. Я переконана в тому, що саме молоді люди – молоде покоління, повинні цікавитись політикою, адже від цього залежить майбутнє нашої країни. Це ігрове моделювання допомогло нам поглибити знання в галузі політики і надає імпульс далі нею цікавитися.“
Марина Равлюк

Несподіваним для мене було те, скільки стійких знань про політичні процеси мені було надано шляхом ігрового моделювання. Я не лише ознайомилась із способом функціонування і труднощами передвиборчого процесу, а ще змогла із першоджерела в рамках ігрового моделювання спробувати переборювати і усвідомлювати. Ознайомлення із "чужою" політичною системою надихнуло мене на те, щоб поміркувати над "власною". Особливо зрозумілим для мене після цього тижня стало те, наскільки вибори є важливими для демократії і вирішальними для громадян, отже, і мені треба іти на вибори і таким чином взяти участь у політичних процесах. Завдяки ігровому моделюванню змінилось не тільки моє сприйняття виборів, адже в майбутньому я не тільки свідоміше і обдуманіше ставитиму галочку на виборах, але також і те, що неймовірно важливо розвинути саме в мого покоління інтерес до політики і позиціонувати себе частиною політичного процесу, яка сповна може на щось вплинути. Участь у ігровому моделюванні, наприклад, показала мені можливість політичної участі в колах інтересів. І що політика – це не тільки політика, а що це може бути пов'язане із численними "каналами", як в позитивному, так і в негативному значенні.“
Крістіна Брюхлє

„Під час семінару я дізнався/лась дуже багато нового про виборчі системи в усьому світі. Я мав/ла роль політика і зрозумів/ла, наскільки це важко знайти правильні рішення проблем в державі. Необхідно знайти не тільки компроміси між різними поглядами, але й бути компетентним/ою у всіх сферах.“
Учасник/ця із України

„Це був дуже хороший і веселий досвід – дізнатись більше про перебіг виборів. Так як необхідно було стати самому політиком, представником інтересів або журналістом, можна було на "власній шкірі" дізнатися, наскільки швидко можуть змінюватись ситуації і скільки необхідно докласти зусиль, щоб тільки спланувати власну віртуальну передвиборчу кампанію. Звичайно, що окрім цього ще краще було обговорювати це із українцями і зав'язати багато приємних знайомств.“
Даніель Фріш

Як би ти оцінив/ла вибори в Україні після всього того, про що ти дізнався/лась?

„На початку вибори були доволі вільними і справедливими і, сподіваюсь, у найближчі роки все буде ще краще. Але передвиборча кампанія була непрозорою, наприклад, стосовно фінансування партій, та інформування зі сторони медіа було поганим. Через це багато громадян залишилися не проінформованими.“

„Ще є багато аспектів, які необхідно покращити у виборчому процесі. Перш за все, у мене склалося враження, що українцям стають видимими "помилки" виборчої системи.“

„Вибори – це перший крок у правильному напрямку, незважаючи на все ще непропорційно велику персоналізацію і нечітку змістовну позицію партій.“

„По-різному. Можна було побачити зусилля, які були докладені після руху Майдану, але також і те, що багато старих звичок повинні бути подолані.“

„Це крок у правильному напрямку. Зараз важливим стає громадянське суспільство. Воно повинне контролювати політику. Легітимність була надана народом і Україна не зрушилась "вправо".“

„Це було краще, ніж минулого разу. (Парламентські вибори за Януковича у 2012 році–ред.) “

„З одного боку я трохи розчарований. Я бачив, що вибори не набагато відрізнялись від виборів у 2012 році. Між людьми було багато непорозумінь. “

„З огляду на короткий час підготовки, вони пройшли дуже добре. Але, що стосується передвиборчої кампанії – тут все ж можна було і покращити. “

„Парламентські вибори в Україні я вважаю демократичними. Це моя оцінка. Я отримала на семінарі дуже багато знань, що стосуються аналізу політики. “

„Справи в країні ідуть вгору, але незалежні вибори будуть тільки через декілька років. “

„Справедливіше і злагодженіше, ніж я міг подумати. Але, на жаль, ще не досягнуто прийнятних стандартів. “

„Нарешті справедливо і вільно. “

„Я більше зайнявся виборчою системою і буду тепер активніше слідкувати за політичними подіями “

„Вибори були все ж більш демократичними, ніж останнього разу, але нам необхідно ще над багатьма речами працювати і багато чого навчитися. “

„Народ України був готовий обрати нову владу, хоча це не були хороші вибори. Партії тільки нещодавно були засновані, а старі обличчя – залишились. Тільки одна партія складалась із нових кандидатів. Люди хочуть, щоб старим акторам не вдалось отримати знову владу. “

Які відмінності між Німеччиною і Україною Ти побачив/ла?

„Україна – тільки 23 роки суверенна держава. Державні інституції і освітня система ще не відповідають німецькому стандарту. Але уявлення людей про майбутнє з демократією і правовою державою – вже зараз одинакові. “

„Мені здалось, ніби українці ставляться до людей більш неупереджено, ніж в Німеччині. Суспільство в Україні, можливо, є більш ієрархічним і покірним владі, але також більш громадським і не так індивідуальним. “

„Стагнація в Німеччині, динаміка в Україні. “

„Відношення до політики і політиків. Населення України повинно бути більш свідомим. “

„Інші культури. В Україні менше ефективності. “

„Для мене велика відмінність полягала у структурах. Я маю на увазі, як люди думали, аналізували інформацію і приймали рішення. На мою думку, німецькі студенти були більш зацікавлені і могли краще проаналізувати ситуацію із різних позицій. “

„Спосіб передачі знання в університетах Німеччини зовсім інший. Так само як і спосіб ведення передвиборчої кампанія. “

„Інфраструктура і політичні настрої дуже відрізняються, але водночас в обох країнах присутні люб'язність людей і краса міст. “

„Корупція і брак знань в галузі політики, а також стійкого розуміння політики в Україні. “

„Що в Німеччині більше присутній лад у багатьох галузях. “

„В Німеччині більша присутність на виборах, ніж в Україні. Більшість німців довіряють своїй владі на відміну від українців. “

„Партії, їх програми і діяльність. Виборча система. “

„Давайте дивитись не на відмінності, а на те, що може нас об'єднати. “

8 Висвітлення у пресі

П'ятихвилинний репортаж про ігрове моделювання на "OTH Amberg-Weiden " доступний як подкаст: Посилання на подкаст, *Oberpfalz-TV,* від 11.9.2014

Посилання на відео: http://www.otv.de/mediathek/video/planspiel-zur-praesidentschaftswahl-in-der-ukraine/

В газеті " *Neuer Tag* " від 12-го, 22-го вересня і 21-го листопада статті про семінар:

- "Angst vor Putin und vor Krieg"
- "Korruption und Stimmenkauf"
- Freundschaft mit der Ukraine

В Україні було знято півгодинну програму на регіональному державному телебаченні "Буковина", в якому учасники відповіли на питання про свою участь у семінарі. Переклад здійснювався синхронно Іваном Костяком, відео доступне українською мовою на Youtube.

Стаття про другу частину семінару в Україні розміщена на сайті українською мовою Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича Посилання на статтю

9 Організація

Організатори (зліва направо): Максім Ґатсков, Ян-Філіп Нетц (обоє BAYHOST), Маріан Мере (Центр центрально- та східноєвропейських студій, Східно-Баварський університет прикладних наук в містах Амберг і Вайден), Сергій Луканюк (Центр Gedankendach), Катрін Дюпе (BAYHOST), немає на світлині Іван Костяк (Чернівецький національний університет).

Вихідні дані
Редакція: Ян-Філіп Нетц
Дизайн: Шанталь Главак
Переклад: Іван Костяк
Видавництво:

B A Y H O S T
Bayerisches Hochschulzentrum für Mittel-, Ost- und Südosteuropa
Universitätsstraße 31
D-93053 Regensburg
Tel: +49 941 943-5046
Fax: +49 941 943-5051
E-Mail: *info@bayhost.de*
Сайт: *www.bayhost.de*
Сайт проекту: http://www-app.uni-regensburg.de/Einrichtungen/Bayhost/projekte/ukraine/